

METEORSKI ROJ PERZEIDI MAKSIMUM AKTIVNOSTI IMAT ĆE U NOĆI S 12. NA 13. KOLOVOZA

Meteorski roj Perzeidi ove će godine, prema prognozama, maksimum aktivnosti imati u noći s 12. na 13. kolovoza kada ćemo moći vidjeti deset do 15 sjajnih meteora na sat jer će nam ove godine u to vrijeme Mjesec biti na nebu skoro pun pa će njegova svjetlost smanjiti vidljivost meteora.

Prosječna aktivnost Perzeida je od 50 do 100 meteora na sat u uvjetima dobre tame kada nema Mjeseca, a za promatranje treba pronaći mjesto što dalje od rasvjete i svjetlosnog onečišćenja, a najbolji uvjeti za opažanje bit će s 12. na 13. kolovoza od 22 sata do jutra, poručio je u utorak glavni tajnik Hrvatskog astronomskog saveza (HAS) Dorian Božičević.

Perzeide ili "suze sv. Lovre"

U narodu su Perzeide poznate i kao "suze sv. Lovre" ali, kako je podsjetio Božičević, taj je naziv kod nas zapravo postao popularan tek u zadnjih pedesetak godina, ponajprije u Dalmaciji gdje je preuzet iz Italije. Točnije, radi se o tome da je poznati talijanski pjesnik iz 19. stoljeća Giovanni Pascolli u pjesmi "10 Agosto" opjevao godišnjicu smrti svoga oca na kojega ga podsjećaju meteori koji u to doba padaju. U starohrvatskoj astrognoziji meteori su pak poznati kao zvijezde padalice, svitci, prolekuš, kresnice i feralici.

Baš 10. kolovoza je i spomendan kršćanskoga mučenika sv. Lovre, rimskoga đakona pogubljena za vrijeme cara Valerijana 10. kolovoza 258. kada su ga njegovi mučitelji spržili na rešetki, a on im je hrabro rekao "gotov sam s ove strane, okrenite me na drugu".

Božičević je podsjetio i na nekoliko činjenica o Perzeidima, pa je tako spomenuo i da je njihovo matično tijelo komet 109P/Swift-Tuttle, radijant, odnosno ishodišna točka na nebu je Zviježđe Perzej, maksimalna aktivnost im je od 10. do 13. kolovoza, a maksimalni broj meteora od 80 do stotinu u jednom satu.

Upute opažačima i poziv na Petrovu goru - prvi Međunarodni park tamnoga neba u Hrvatskoj

Glavni tajnik HAS-a savjetuje opažačima da ne gledaju direktno u ishodišnu točku meteorskog roja gdje će opaziti najmanje meteora, te da im za opažanje nije potrebna nikakva posebna oprema, poput teleskopa ili dvogleda, jer se meteori opežaju golim okom ležeći na tlu, ali našim očima treba oko pola sata da se prilagode noćnim uvjetima. Zato se, poručio je, trebamo udaljiti iz svjetlosnog onečišćenja u što "bolju tamu" s prostirkom, ležaljkom ili vrećom za spavanje, a svjetiljke koje koristimo neke budu crvene ili prekrivene crvenim celofanom.

Božičević je pozvao sve zainteresirane da u nedjelju, 11. kolovoza, dođu na Petrovu goru koja je nedavno proglašena prvim Međunarodnim parkom tamnoga neba u Hrvatskoj i to kao jedan od samo 15 parkova u Europi.

Prvi veliki događaj koji će se obilježiti u tome parku bit će upravo promatranje meteorskog roja Perzeidi te besplatna projekcija filma "Prvi čovjek" u suradnji s Riječnim kinom Karlovac.

Uskoro noćni spektakl na nebu: Perzeide ili 'suze sv. Lovre'

Kategorija: MAGAZINAŽurirano: Srijeda, 07 Kolovoz 2019 12:11

Objavljeno: Srijeda, 07 Kolovoz 2019 12:11

Program će početi u 19,30 sati povijesnim predavanjem i obilaskom spomenika Vojina Bakića, u 20,45 sati početak projekcija filma "Prvi čovjek", a u 22,45 sati "Planetarij na otvorenom" - identificiranje zvijezda, objekata na noćnom nebu, s naglaskom na zvijezde Perzeja i meteore.

Božičević smatra kako je zalazak sunca u nedjeljno poslijepodne najprikladniji trenutak za obilazak spomenika Vojina Bakića iz 1981. čiji ostatak inoksovih oplata komunicira sa svjetlom i prirodom dajući dojam pokreta ovoga remek-djela memorijalne skulpture. Iako taj višenamjenski objekt nikada nije zaživio punim sjajem, netaknut je u Domovinskom ratu i bit će predstavljen uz stručno vodstvo posjetiteljima događaja.

Film "First Man" ("Prvi čovjek") redatelja Damiena Chazella u kojemu glume Ryan Gosling i Claire Foy svojevrsna je pak kronika života i karijere astronauta Neila Armstronga, a uvodi u zbivanja između 1961. i 1969. - razdoblje pripreme i egzekucije jedne od najopasnijih misija u povijesti putovanja u svemir. U nizu NASA projekata, jedan je u svjetskoj povijesti ostavio dubok trag - uspješnim slijetanjem na mjesec 20. srpnja 1969. astronaut Neil Armstrong postao je prvi čovjek čija je noga kročila na površinu Mjeseca. U toj povijesnoj šetnji pridružio mu se Buzz Aldrin, dok je njihov kolega Michael Collins za to vrijeme orbitirao oko Mjeseca na komandom brodu.

(Hina)

